

Rada mládeže Žilinského kraja

Mládež v obci

Oravská Polhora

Analýza stavu miestnej mládežníckej politiky

Rok 2017

Obsah

1. Základné informácie o projekte	3
2. Základné informácie o obci	3
3. Metódy zisťovania informácií	3
4. Zrealizované aktivity na zistenie reálneho stavu	5
5. Analýza, odporúčania a závery	5
5.1 Ľudské zdroje.....	6
5.2 Podpora aktívneho občianstva a participácie.....	7
5.1.3 Podpora dobrovoľníctva mladých	8
5.4 Podpora neformálneho a formálneho vzdelávania	9
5.5 Podpora zamestnanosti mladých ľudí	9
5.6 Podpora tvorivosti a podnikavosti mládeže	10
5.7 Podpora mobility mladých ľudí	11
5.8 Podpora zdravia a zdravého životného štýlu.....	11
5.9 Sociálne začlenenie vylúčených skupín mladých ľudí.....	12
5.10 Podmienky pre voľnočasové aktivity	12
5.11 Financovanie práce s mládežou.....	12
5.12 Odporúčania	14
5.13 Závery zo stretnutí mladých ľudí a dôležitých dospelých.....	14
Organizácia realizujúca projekt	16

1. Základné informácie o projekte

Rada mládeže Žilinského kraja na prelome rokov 2016/2017 realizovala v rámci Programov pre mládež na roky 2014 – 2020 Ministerstva školstva, vedy výskumu a športu Slovenskej republiky analýzu zameranú na zistenie stavu napĺňania aktuálnej národnej stratégie pre mládež na miestnej úrovni. Analýza bola zameraná na špecifickú skupinu vidieckej mládeže v štyroch obciach mikroregiónu Biela Orava. Uvedený mikroregión bol vybraný z dôvodu pozitívnej prognózy vývoja obyvateľstva. Podľa Prognózy vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2025 (INFOSTAT, 2008) bude mať mikroregión Biela Orava, ktorý tvoria obce okresu Námestovo v roku 2025 najmladšie obyvateľstvo (priemerný vek 36,1 rokov), s najväčším zastúpením detskej zložky do 15 rokov (66%).

Zároveň okres Námestovo patrí dlhodobo medzi okresy s najväčším prírastkom obyvateľstva.

Do projektu boli zaradené obce: Oravská Polhora, Zubrohlava, Oravské Veselé a Beňadovo, ktoré ležia blízko hraníc s Poľskou republikou. V roku 2016 v týchto obciach žilo vo veku 0-30 rokov 5 514 mladých ľudí, čo tvorilo 53,86 % z celkového obyvateľstva.

2. Základné informácie o obci

V obci žije **3 895 obyvateľov**. Z toho **mladých ľudí** od 0- 30 rokov je **2 549, čo činí 65,44%** z celkového počtu obyvateľstva.

vek:	0-5 rokov	6-9 rokov	10-14 rokov	15-18 rokov	19-30 rokov	celkový počet obyvateľov v obci
počet	685	406	418	350	690	3895

Sú tu zriadené dve Základné školy s materskou školou, ktoré navštevuje spolu 515 detí a mladých ľudí. Mnoho mladých ľudí nad 15 rokov navštevuje stredné školy v blízkom meste Námestovo. V obci žije 298 mladých rodín, kde rodičia majú do 30 rokov. Pôsobia tu 4 folklórne súbory, kde sú zapojení mladí ľudia, tvorivé dielne, Cech slovenských gajdošov, Dobrovoľný hasičský zbor, poľovnícke združenia a Telovýchovná jednota. Okrem toho mnoho mladých ľudí pracuje pri miestnej Cirkvi.

Obec má kultúrneho pracovníka, ktorý má v náplni práce aj organizovanie kultúrno-spoločenských podujatí pre deti a mládež.

Obec vedie mladý, novozvolený starosta Michal Strnál. Obecné zastupiteľstvo tvorí 10 poslancov v rôznom veku zastúpení. Viac informácií o obci nájdete na www.oravskapolhora.sk

3. Metódy zisťovania informácií

Informácie potrebné k celkovej analýze sme získavali v štyroch krokoch, ktoré boli realizované v každej obci:

- a/ **pracovné stretnutia a okrúhle stoly s vedením obce, starostom, poslancami a dôležitými dospelými, ktorí sa v obci venujú práci s mládežou.**

Okrúhle stoly boli zamerané na hľadanie odpovedí na otázky:

1. Aké možnosti trávenia voľného času majú mladí ľudia vo vašej obci? Čo využívajú najviac? Čo nevyužívajú? Čo im chýba?
2. Akou formou sa v obci realizuje neformálne vzdelávanie (mimo školy)?
3. Ľudské zdroje v oblasti práce s mládežou: Kto sa venuje práci s mládežou v obci? Máte dost' pracovníkov s mládežou?
4. Realizuje obec nejaké aktivity na podporu dobrovoľníctva mladých ľudí v obci?
5. Existuje v obci nejaká forma grantových schém, finančných programov, VZN o podpore aktivít občanov? Podporujú prácu s mládežou aj nejakí sponzori?
6. Akým spôsobom sa mladí ľudia môžu dozvedieť informácie o dianí v obci? (spôsob zverejňovania informácií)
7. Do akej miery sa mladí ľudia vo vašej obci zaujímajú o veci verejné? Realizuje obec nejaké aktivity, ktoré podporujú záujem mladých ľudí o veci verejné (participáciu a aktívne občianstvo)?
8. Máte v obci obecnú radu mládeže alebo podobné zoskupenie? (Myslí sa zoskupenie, kde mladí pôsobia s cieľom koordinovať spoluprácu rôznych záujmových skupín a vzájomnú spoluprácu prípr. poradný mládežnícky orgán starostu).
9. Máte v obci nejaké typy sociálne vylúčených mladých ľudí? Ak áno, aké? Čo podniká obec na ich začlenenie sa?
10. Aké sú možnosti zamestnania mladých ľudí vo vašej obci počas štúdia, po skončení školy...? (brigády)
11. Pôsobia v obci mladí podnikatelia? Aké majú podmienky? V čom podnikajú? Existuje spolupráca medzi samosprávou a podnikateľmi?
12. Do akej miery mladí ľudia vo vašej obci presadzujú zdravý životný štýl? Aké sú najväčšie riziká zdravého životného štýlu mladých ľudí? Čo robí samospráva pre podporu zdravého životného štýlu mladých ľudí?
13. Do akej miery majú mladí ľudia z vašej obce možnosť cestovať/študovať/pracovať v zahraničí?
14. Koľko poslancov do 30 rokov má vaše zastupiteľstvo + Komisie Obecného zastupiteľstva + Obecná rada (ak existuje)?
15. Aké percento zapojenia sa mladých ľudí do volieb miestnej samosprávy bolo v posledných voľbách vo vašej obci? (ak je známe)
16. Čo vnímate ako 3 najväčšie problémy mladých ľudí vo vašej obci?
17. Čo konkrétne očakávate od mladých ľudí?
18. Aké sú vaše plány v práci s mládežou do budúcnosti? Ako by podľa Vás mala vyzeráť spolupráca samosprávy s mládežou o 10 rokov?

b/ **analýza existujúcich dokumentov a prijatých opatrení, ktoré v obci riešia kvalitu života mladých ľudí,**

c/ **fokusové skupiny:**

- **prvá skupina za účasti mladých ľudí vo veku do 30 rokov**

Mladí ľudia vyjadrovali svoje odpovede na otázky:

1. Na čo si vo svojej obci najviac hrdý?
2. Čo Ti v obci najviac chýba?
3. Keby si bol starostom/poslancom obecného zastupiteľstva, ktoré 3 veci by si zmenil/riešil ako prvý?
4. Aké sú podľa teba 3 najväčšie problémy, s ktorými sa stretávajú mladí ľudia vo vašej obci?

5. Vypíš čo najviac možností trávenia voľného času vo vašej obci.

- **druhá skupina za účasti mladých ľudí a dôležitých dospelých**

Úlohou tejto fokusovej skupiny bolo zosúladiť názory mladých aj dôležitých dospelých na základné problémy a pomenovať výzvy, ktoré sú v obci pri práci s mládežou.

d/ prieskum, ktorého cieľovou skupinou boli mladí ľudia z obce vo veku 12-30 rokov

Sledované oblasti vychádzali zo Stratégie SR pre mládež na roky 2014 – 2020 s rozšírením o tému týkajúcu sa ľudských zdrojov a financovania práce s mládežou.

Sledované oblasti pri analýze:

1. Ľudské zdroje,
2. Podpora aktívneho občianstva a participácie,
3. Podpora dobrovoľníctva mladých,
4. Podpora neformálneho a formálneho vzdelávania,
5. Podpora zamestnanosti mladých ľudí,
6. Podpora tvorivosti a podnikavosti mládeže,
7. Podpora mobility mladých ľudí,
8. Podpora zdravia a zdravého životného štýlu života,
9. Sociálne začlenenie vylúčených skupín mladých ľudí,
10. Podmienky pre voľnočasové aktivity,
11. Financovanie mládežníckej činnosti.

4. Zrealizované aktivity na zistenie reálneho stavu

Počas projektu boli v regióne zrealizované

a/ stretnutia :

1. Okrúhle stoly so starostami, poslancami a dôležitými dospelými, ktorí pracujú v obci s mládežou. Na stretnutiach sa zúčastnilo spolu 10 osôb.
2. Fokusové skupiny, kde sa na 2 stretnutia stretli mladí ľudia vo veku do 30 rokov v počte 59 osôb a na ďalšom stretnutí sa stretli mladí ľudia a dôležití dospelí v počte 18 osôb.

b/ prieskum:

Odpovede na otázky prieskumu zaslalo 82 mladých ľudí vo veku od 12- 30 rokov.

c/ analýza dokumentov

V každej obci bola zrealizovaná analýza Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, ako dokumentu, ktorý sa okrem iného dotýka aj práce s mládežou.

5. Analýza, odporúčania a závery

Vízia obce Oravská Polhora podľa Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce:

Oravská Polhora chce byť atraktívnou obcou, v ktorej obyvatelia budú žiť v upravenom a čistom prostredí s komplexne vybudovanou technickou a sociálnou infraštruktúrou a zachovanou

duchovno-kultúrnou identitou. Bude vytvárať tie najlepšie podmienky pre rozvoj podnikateľského prostredia s dôrazom na rozvoj cestovného ruchu a tradičných odvetví využívajúcich potenciál územia a rešpektujúcich princípy trvalo- udržateľného rozvoja, ochrany prírody a krajiny. Svojim občanom bude poskytovať dostatok pracovných príležitostí, možností bývania a sebarealizácie ako aj kultúrneho a športového vyžitia.

5.1 Ľudské zdroje

Mladí ľudia a dospelí, ktorí pracujú s mládežou v obci v diskusii aj cez dotazník uviedli, že celková činnosť s deťmi a mládežou mimo školy stojí na dobrovoľníkoch, ktorými sú osoby staršie ako 30 rokov. Ide o vedúcich štyroch folklórnych súborov, troch vedúcich poľovníckeho združenia, pracovníkov v dobrovoľnom hasičskom zbore, päť dobrovoľníčok v tvorivých dielňach a dobrovoľníkov v športových zložkách, ktoré v obci pôsobia. Mladí dobrovoľníci pôsobia pri aktivitách organizovaných miestnou Cirkvou.

Z dôvodu zväčšujúcej sa pracovnej aj rodinnej vyťaženia počet dobrovoľníkov, ktorí sa mládeži venujú, postupne klesá.

V obci je vnímaná potreba vytvorenia pracovnej pozície v rámci obecného úradu – pracovníka s mládežou resp. koordinátora pre prácu s mládežou, ktorý by mal v agende prácu s mládežou a mohol tak spolupracovať aj s dobrovoľníkmi. V prípade komplexného riešenia tohto problému je potrebné myslieť na jeho vzdelávanie a vzájomné sieťovanie a spoluprácu medzi obcami. Jeho úlohou by bolo okrem iného aj zviditeľňovanie fungujúcich podujatí, hľadanie spôsobov ako do ich prípravy a organizácie zapojiť mladých ľudí.

Až 71% mladých ľudí sa v prieskume vyjadrilo, že by privítalo, aby na obci bola zamestnaná osoba, ktorá bude mať v agende prácu s mládežou.

Graf 1 – Oravská Polhora

Myslíš si, že by v obci mala byť platená osoba, ktorá sa bude venovať mladým ľuďom a témam, ktoré ich trápia?

Zároveň mladí ľudia vnímajú, že v obci je nedostatok pracovníkov s mládežou, ktorí by vedeli mladých ľudí motivovať. Na druhej strane mládež vníma aj nedostatok mládežníckych lídrov v obci, ktorí by ich vedeli spojiť a viac aktivizovať.

5.2 Podpora aktívneho občianstva a participácie

Záujem mladých ľudí o veci verejné je nízky. Nízky záujem mladých ľudí o aktívne občianstvo a participáciu môže byť spôsobený viacerými faktormi: nedostatok výchovy a vzdelávania v oblasti aktívneho občianstva, chýbajúci príklad starších – rodičov, všeobecne zlá nálada v spoločnosti (v zmysle „načo sa budem angažovať a snažiť sa niečo zmeniť, veď aj tak všetci politici sú zlodeji“), dezorientácia mladých ľudí na polarizované názory v spoločnosti.

Mladí ľudia sa môžu o dianie v obci dozvedieť cez webovú stránku obce a sociálne siete. Okrem toho vychádzajú aj Polhorské správy (noviny), funguje miestny rozhlas (jeho hlásenia sú aj na webovej stránke obce). Samospráva uvažovala aj nad zriadením SMS brány pre hlásenia rozhlasu, v súčasnosti je to mimo rozpočtových možností obce.

Do budúcnosti je potenciál pre zavedenie pravidelného infolistu (výber obecných aktualít zasielaných občanom e-mailom) a využitie pripraveného optického vlákna pre vysielanie Obcej TV.

V obci nie je zriadená Obecná rada mládeže ani iné zoskupenie mladých, ktoré by motivovalo mládež v záujme o veci verejné. Prvé znaky participácie je badať v zriadenej žiackej školskej rade na základnej škole.

Z prieskumu vyplynulo, že 42% mladých ľudí sa pravidelne zaujíma o to, čo robí obecné zastupiteľstvo a starosta, 53% niekedy a 5% sa o to vôbec nezaujíma. 43% mladých ľudí sa vyjadrilo, že nemá možnosť pripomienkovať materiály, ktoré schvaľuje obecné zastupiteľstvo, ale chceli by. Mladí ľudia vnímajú, že im chýba motivácia a iniciatívnosť v záujme o veci verejné, na druhej strane niekedy čakajú ponuku od samosprávy. Pozitívom je, že až 72% mladých ľudí pozná v Oravskej Polhore poslanca, ktorý sa zaujíma o mládež a jej potreby

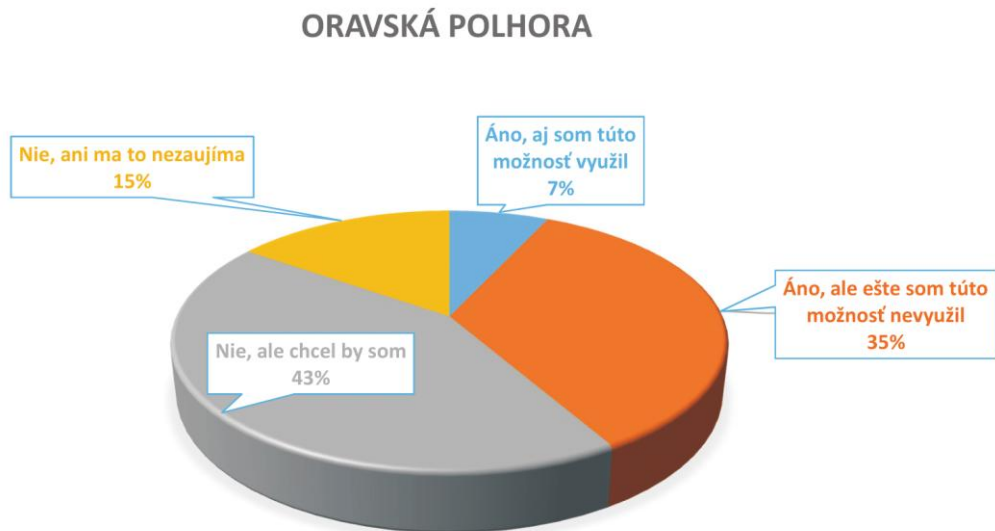
Graf 2 – Oravská Polhora

Zaujímaš sa o to, čo robí obecné zastupiteľstvo a starosta?

Graf 3 – Oravská Polhora

Máš možnosť pripomenovať materiály, ktoré schvaľuje obecné zastupiteľstvo?

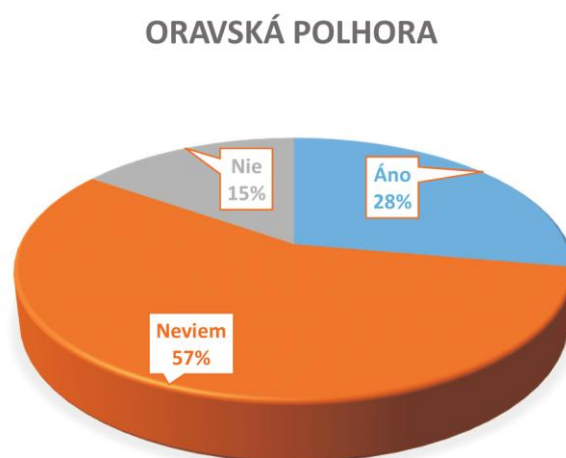

5.1.3 Podpora dobrovoľníctva mladých

Podľa výstupov z dotazníka 57% mladých ľudí z obce nevie, či obec nejakou formou podporuje mladých dobrovoľníkov, 15% si myslí, že nie a 28% tvrdí, že obec mladých dobrovoľníkov podporuje predovšetkým finančne, poskytnutím priestorov, spoluprácou a podporou pri organizovaní podujatí.

Graf 4 Oravská Polhora

Podporuje obec nejakou formou mladých dobrovoľníkov?

Samospráva (starosta, obecné zastupiteľstvo) je otvorená pre iniciatívy mladých ľudí. Výzvou do budúcnosti pre samosprávu ostáva morálne ocenenie miestnych dobrovoľníkov – napr. formou oceňovania alebo stretnutia. Starosta s kultúrnym referentom majú rozpracovanú myšlienku každoročného oceňovania rôznych jednotlivcov (žiakov, učiteľov, sponzorov...) – oceňovanie dobrovoľníkov by mohlo byť jeho súčasťou.

5.4 Podpora neformálneho a formálneho vzdelávania

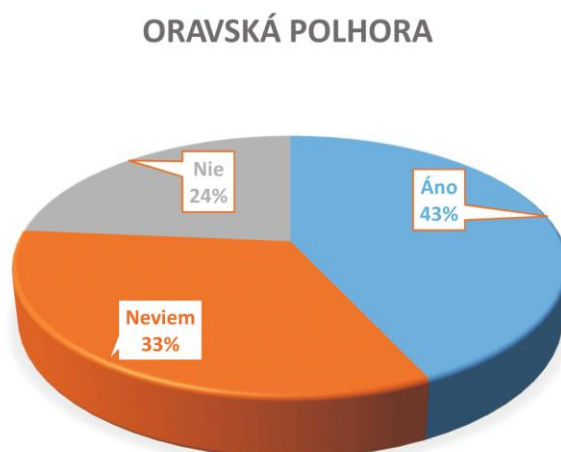
Formálne vzdelávanie sa realizuje v obci v dvoch miestnych základných školách s materskou školou. Za neformálne vzdelávanie mladých ľudí sú v obci považované aktivity, ktoré sa realizujú v rámci života miestnej Cirkvi (pravidelné stretnutia s birmovancami, miništrantmi, malé spoločnosti), kde väčšina výstupov je zameraná na náboženské vedomosti a postoje. Uvedené skupiny v obci realizujú aj zážitkové aktivity (tábory, výlety). Súčasťou života obce sú aj aktivity spojené s tradičnými každoročnými podujatiami, kde sa mladým ľuďom ponúka rozšíriť si svoje zručnosti v tvorivých dielňach. Mladí ľudia pod neformálne vzdelávanie zaraďujú krátkodobé aktivity, kde nie je jednoznačné, či pri nich ide o náhodné alebo ciele učenie sa.

Podľa prieskumu až 76% mladých ľudí sa mimo vyučovania nezúčastnilo na žiadnom školení. Tí, čo boli zapojení do neformálneho vzdelávania, využili možnosti ponúkané mládežníckymi organizáciami pôsobiacimi mimo obce.

43% mladých ľudí tvrdí, že v rámci obce majú možnosť zúčastňovať sa aktivít, kde sa naučia niečo nové, čo ich zaujíma, 24% si myslí, že takúto možnosť nemajú a 33% o nej nevie.

Graf 5 Oravská Polhora

Je u vás v obci možnosť zúčastňovať sa aktivít, kde sa môžeš naučiť niečo nové, čo Ťa zaujíma?

5.5 Podpora zamestnanosti mladých ľudí

Mladí ľudia počas štúdia majú možnosť v obci zúčastniť sa brigád u miestnych podnikateľov podnikajúcich v poľnohospodárstve, cestovnom ruchu a pod. Po skončení školy veľká časť mladých

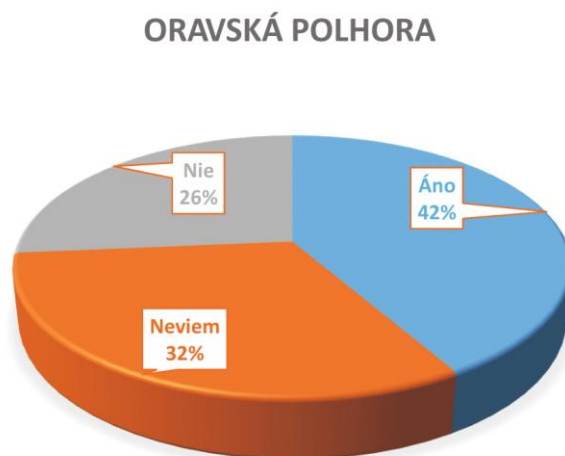
Ľudí odchádza do iných regiónov v rámci SR alebo do zahraničia za prácou. Časť z nich sa po nejakom čase vracia späť, kde si zakladajú rodinu a riešia bývanie.

Podľa prieskumu 60% mladých ľudí si myslí, že v obci je možné zamestnať sa. Keď sa však pozrieme na respondentov z hľadiska ich aktuálnej situácie, tak tento názor prevažuje u žiakov základnej školy a aktuálne pracujúcich ľudí. U žiakov strednej, vysokej školy a rodičov na materskej resp. rodičovskej dovolenke v 75% prevažuje názor, že v rámci obce nie je možné zamestnať sa.

Po skončení štúdia sa 42% mladých ľudí plánuje usadiť v Oravskej Polhore. Zaujímavé je, že rozhodnutie usadiť sa v obci po skončení štúdia je silnejšia u starších žiakov (najsilnejšie u vysokoškolákov, potom stredoškolákov, až potom u žiakov základnej školy). Ako najčastejší dôvod, prečo sa v Oravskej Polhore nechcú usadiť, mladí ľudia uvádzajú, že chcú skúsiť niečo nové (život v meste, v zahraničí), nájsť si lepšiu prácu, získať viac príležitostí ale aj napr. zlé medziľudské vzťahy.

Graf 6 Oravská Polhora

Chceš sa po skončení školy usadiť vo Vašej obci?

5.6 Podpora tvorivosti a podnikavosti mládeže

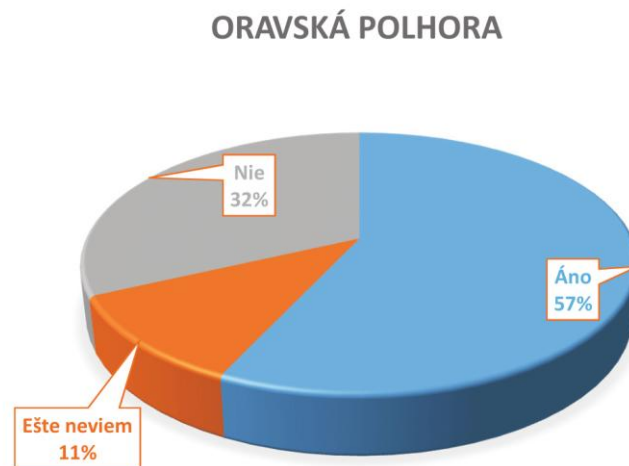
V obci je niekoľko mladých podnikateľov, ktorí podnikajú v cestovnom ruchu a poľnohospodárstve. Samospráva spolupracuje na niektorých aktivitách s podnikateľmi, čím prezentuje ich činnosť. Spolupráca spočíva v spoluorganizovaní obecných aktivít napr. stávanie mája.

V oblasti poľnohospodárstva je vnímaný nevyužitý potenciál pôdy, ktorý je v obci (cca 3 500 ha poľnohospodárskej pôdy). Samospráva by prijala väčší záujem mladých ľudí o podnikanie v oblasti poľnohospodárstva .

Výsledky prieskumu hovoria, že 57% mladých ľudí uvažuje o tom, že by po skončení štúdia začali podnikáť, zároveň len 27% si myslí, že v obci sú vhodné podmienky na podnikanie a až 72% pozná vo svojej obci nejakého mladého podnikateľa.

Graf 7 Oravská Polhora

Uvažuješ o tom, že by si po skončení školy začal podnikat?

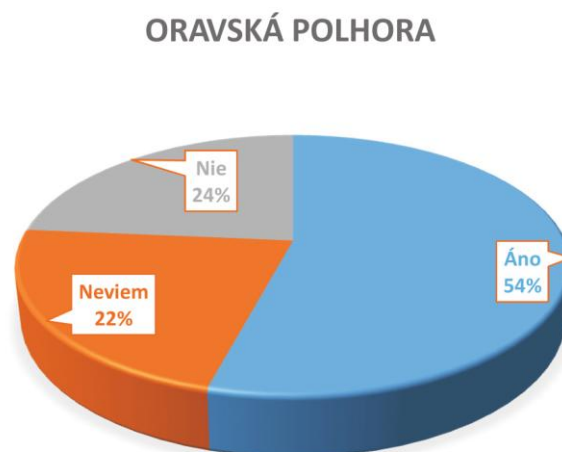
5.7 Podpora mobility mladých ľudí

V prieskume sa 90% mladých ľudí vyjadrilo, že už boli niekedy v zahraničí. Najčastejšou krajinou, ktorú mladí ľudia navštívili bolo Poľsko, ktoré je prihraničnou krajinou obce.

Najväčšie prekážky, ktoré bránia mladým ľuďom vycestovať do zahraničia sú 1. financie, 2. jazyková bariéra, 3. strach (prírodné katastrofy, riziko dopravnej nehody, terorizmus). 54% mladých ľudí si myslí, že má dostatok informácií o možnostiach, ako sa dostať do zahraničia.

Graf 8 Oravská Polhora

Myslíš, že máš dostatok informácií o možnostiach ako sa dostať do zahraničia?

5.8 Podpora zdravia a zdravého životného štýlu

Ako riziká zdravého životného štýlu sú v obci u mladých ľudí vnímané nezdravé stravovacie návyky mladých ľudí, rastúca obezita, vyhýbanie sa cvičeniu v rámci telesnej výchovy, alkohol, fajčenie,

sedavý spôsob života mladých ľudí. Niekedy je to o to zložitejšie, že ich v tom (ne)podporujú aj rodičia – prílišný ochranársky štýl výchovy.

Podpora zdravého životného štýlu mladých ľudí je formou programov v škole (napr. program „Ovocie“) i prostredníctvom podpory športových aktivít.

Z hľadiska mladých ľudí obec pre zdravie svojich obyvateľov vykonáva predovšetkým zber, zneškodnenie, triedenie odpadu, čistenie znečistených plôch, organizáciu a podporu športových podujatí.

Mladí ľudia sa pre svoje zdravie snažia športovať, triediť odpad, chodia na preventívne prehliadky.

5.9 Sociálne začlenenie vylúčených skupín mladých ľudí

V obci vnímajú existenciu znevýhodnených mladých ľudí, ktorých však úspešne integrujú a nepovažujú ich za sociálne vylúčených. Ide o zdravotne znevýhodnených mladých ľudí, ktorí majú zriadené priestory na spoločné stretnutia. Čo sa týka sociálne slabších rodín, samospráva sa stará tiež o ich integráciu prostredníctvom hmotnej podpory (napr. poskytnutie príspevku na lyžiarky výcvik, poskytnutím vstupenky na kultúrne podujatia a pod.).

Z prieskumu vyplýva, že 68% mladých ľudí vo svojej obci nepozná mladého človeka, ktorý by bol vyčlenený. Zvyšných 32% vníma mladých ľudí, ktorých vyčlenenie spôsobuje napr. jeho zlá finančná situácia, alkoholizmus, rozdielnosť a neschopnosť začleniť sa do kolektívu. Ako možné riešenie ich integrácie mladí ľudia vidia v pomoci zvonka – napr. líder, ktorý by ich oslovil, pritiahol, odborná pomoc, vzdelávanie, komunikácia.

5.10 Podmienky pre voľnočasové aktivity

Mladí ľudia a deti v obci majú možnosť pozitívne tráviť svoj voľný čas počas celého roka v rôznych záujmových skupinách, ktoré v obci pôsobia. Medzi ne patrí telovýchovná jednota Družstevník, kde pravidelne športuje 75 mladých ľudí. V poľovníckom združení pôsobí 20 mladých, v dobrovoľnom hasičskom zbore 25 mladých ľudí. Cech slovenských gajdošov združuje 15 hudobne nadaných mladých ľudí. Tvorivým dielňam sa venuje 20 mladých a v 4 folklórnych súboroch svoj voľný čas trávi 50 mladých ľudí. Voľnočasové aktivity mimo vyučovania realizujú aj dve základné školy mimo letných prázdnin, ktoré spolu navštevuje 625 detí. Viaceré voľnočasové aktivity sa realizujú aj v rámci miestnej farnosti (tábory, výlety).

Mladí ľudia najradšej svoj čas trávia v prírode, na ihrisku a vo fitness centre, s kamarátmi, v kostole a na fare.

Pre skvalitnenie podmienok mladým ľuďom chýba v obci spoločenská miestnosť pre mladých resp. klubovňa, cyklochodníky, väčšie ľadové ihrisko, kúpalisko resp. plaváreň, multifunkčné ihrisko, športová hala, basketbalové ihrisko, obecná knižnica a kino. Mladí ľudia by privítali osobu, ktorá by organizovala spolu s nimi aktivity pre mladých rôzneho charakteru.

Pre mladé rodiny s deťmi v obci je nedostatok miest, kde by sa mohli stretávať, chýbajú relaxačné miesta pre rodičov a deti a aj altánky na posedenie.

5.11 Financovanie práce s mládežou

Obec v roku 2016 vyčlenila finančné prostriedky na podporu práce s deťmi a mládežou z podielových daní Ministerstva financií SR vo výške 40 000 €. Ďalšie zdroje získala obec cez Fond na podporu umenia: 5 000,00€ a cez projekty medzinárodnej spolupráce: 5 000,00€.

Podporené aktivity v roku 2016:

Veková skupiny detí a mládeže	Typ aktivity	Počet aktivít, ktoré boli podporené	Celková suma finančných prostriedkov vynaložená aktivity
0-5 rokov (predškolský vek)	kultúrne	4	6 400,00 €
	športové	2	3 200,00 €
	vzdelávacie		
	iné		
6-14 rokov (vek základnej školy)	kultúrne	5	8 000,00 €
	športové	5	8 000,00 €
	vzdelávacie		
	iné		
15-30 rokov	kultúrne	6	9 600,00 €
	športové	3	4 800,00 €
	vzdelávacie		
	iné		
SPOLU			40 000,00 €

Finančné prostriedky v obci vynaložené na podporu práce s deťmi a mládežou.	Suma v eurách
na školskú činnosť (originálne kompetencie)	357 644,00 €
na mimoškolskú činnosť	40 000,00 €

5.12 Odporúčania

- zriadiť v obci platenú pozíciu, aj keď na čiastkový úväzok, pracovníka pre prácu s mládežou a zabezpečiť jej pravidelné vzdelávanie k zvýšeniu jej odbornosti v širokom rozsahu práce s mládežou,
- nájsť spôsoby ako podporovať a oceňovať prácu súčasných dobrovoľníkov,
- počas roka realizovať 1-2 sieťujúce stretnutia s dobrovoľníkmi, ktoré budú viesť k zdieľaniu skúseností, vytváraniu spoločných projektov pre skvalitnenie práce s mládežou,
- hľadať spôsoby k získavaniu nových mladých dobrovoľníckych nadšencov pre prácu s mládežou v rôznych záujmových skupinách,
- vytvoriť obecnú radu mládeže, resp. iné zoskupenie mladých ľudí, ktorej hlavným poslaním bude zastupovať mladých ľudí a ich záujmy pred miestnou samosprávou,
- vytvoriť informačný kanál písaný jazykom mladých ľudí o aktuálnom dianí v obci so špecifickým zameraním na činnosť samosprávy,
- vytvoriť možnosti, ako mladým ľuďom predstaviť princípy fungovania samosprávy a ich možnosti zapojenia sa s možnosťou poskytovať informácie aj v zriadenej žiackej školskej rade na škole,
- koncepcne riešiť prácu s mládežou v obci s dôrazom na jej potreby v oblasti voľného času a neformálneho vzdelávania
- realizovať oceňovanie dobrovoľníckej práce v obci, ako motivačný faktor aj príklady dobrej praxe,
- hľadať spôsoby, ako motivovať mladých ľudí, aby sa stávali dobrovoľníkmi na území obce pre všeobecné dobro obyvateľov obce.

5.13 Závery zo stretnutí mladých ľudí a dôležitých dospelých

Mladí ľudia sú hrdí na:

Geografické zaujímavosti: Okolité príroda/Lesy, Najsevernejšia obec, Prírodný prameň slanej vody, Babia Hora, Obec celkovo ako taká.

Kultúrne zaujímavosti: Kaplnka, Hviezdoslavova Hájovňa/Hviezdoslav, Múzeum, Folklorne skupiny, Každoročné podujatia, Gajdovačka/Gajdy/UNESCO, Kostol + Relikvie svätých v kostole, Socha Jána Pavla II.

Osobnosti: Valéria Tyrolová , Jozef Zboroň, 13 kňazov pochádzajúcich z obce, osoba súčasného starostu

Dospelí pozitívne vnímajú:

Zvyšujúcu sa účasť na cyklistike/bežkovaní

Fungujúce zložky, spoločenstvá, súbory

Množstvo realizovaných aktivít – priestor na sebarealizáciu mladých ľudí

Otvorenosť samosprávy pre iniciatívy mladých ľudí

Mladým ľuďom chýba

Infraštruktúra: Normálna cesta, Viac kontajnerov – separovanie,

Vybavenie/Služby pre občanov: Obecná knižnica, Lekáreň/Zdravotné stredisko ,

Kúpalisko/Plaváreň/Kúpele, Kino, Spoločenská miestnosť pre mladých, Cukráreň,

Šport/Rekreácia: Väčšie ľadové ihrisko, Ranč, Relaxačné miesta pre rodičov a deti, Cyklochodníky,

Lepšie vybavenie vleku, Basketbalové ihrisko, Multifunkčné ihrisko,

Kultúra: Viac slávností v obci pre mladých

Problémy mladých ľudí

5 problémov, ktoré by sa podľa mladých mali riešiť čo najskôr (na základe dotazníka)

- Infraštruktúra, nedostatok parkov, spoločných priestranstiev, asfaltových ciest
- Medziľudské vzťahy medzi občanmi, závisť či neprajnosť
- Výtržníctvo, Alkohol
- Zlá situácia pri vysporiadavaní pozemkov
- Nedostatok osôb venujúcich sa mládeži a kultúrnemu životu v obci

Podľa mladých

Podľa dospelých

Vandalizmus/Výtržníctvo	Vandalizmus (mladým chýba uznanie)
Predaj alkoholu a cigariet maloletým/alkoholizmus	Alkohol
Šikanovanie a zlé vzťahy	Zlé medziľudské vzťahy (majetkové záležitosti, zle sa cítia, zlý príklad rodičov)
Chýbajúca spoločenská miestnosť pre mladých	
Chýbajúca komunita/spoločenstvo/kultúrne akcie	
Príliš veľa času vo virtuálnom svete	
Chýbajúca motivácia a spontánnosť mladých ľudí do aktivít	Vzdor/Revolta proti systému
Odchod mladých ľudí do zahraničia	
Zlé vzory od dospelých	
Chýbajúci líder/organizácia/pracovníci s mládežou	
Ťažkosti s vybavením stav. pozemku, Smog, Voľne pustené psy	

Organizácia realizujúca projekt

Rada mládeže Žilinského kraja je strešnou organizáciou detských a mládežníckych združení, parlamentov mladých, žiackych a študentských školských rád a neformálnych skupín mladých ľudí zo Žilinského kraja. Vznikla ako občianske združenie v roku 2001.

Cieľom Rady mládeže Žilinského kraja je obhajovať záujmy mladých ľudí vo všetkých oblastiach života, formou poskytovania servisu, vzdelávania a poradenstva; advokáciou, prezentáciou príkladov dobrej praxe, podporou dobrovoľníctva, obhajobou záujmov zamestnanosti mladých ľudí a ich bývania, preventívnymi aktivitami, podporou participácie mladých ľudí na živote obcí a škôl, rozvojom mládežníckych lídrov, výchovou k dodržiavaniu ľudských práv a podieľaním sa mladých ľudí na živote znevýhodnených skupín obyvateľstva.

Aktivity a projekty Rady mládeže Žilinského kraja v roku 2016

Aby mladí ľudia ľuďmi boli- školenie, Keď mladí ľudia ľuďmi sú- 15 aktivít podporujúcich úctu k človeku a ľudskosť, Aby sme žili s úctou a rešpektom k človeku- kampaň, Oceňovanie aktívneho občianstva a ľudskosti, Mládežnícke financie/ škola rodinných financií- 18 sériových školení, Objav svoj talent a tvorivosť- 7 netradičných workshopových stretnutí, Cesta môjho talentu- 2 školenia v tvorbe videa, Ako talent zmenil môj život- fotosúťaž, SK MLÁDEŽ V SK PRES- kampaň, Národná konferencia mládeže- Som Talent, Podpora talentu v kraji- stretnutia s poslancami VUC, POWER ON THE SPOT- medzinárodné 8 dňové školenie, Fenomén radikalizácie mládeže- info brožúra, Posilnenie kritického myslenia- vzdelávací modul, Videá ako prvok výchovy k životu bez extrémizmu, Overovanie implementácie Štátnej stratégie pre mládež na úrovni Žilinského kraja očami mládeže- workshop, Mládežnícke elektronické modelové voľby bo NR SR 2016, Lektor vzdelávacích aktivít pre participáciu mládeže- 5- fázové akreditované vzdelávanie, Líder žiackej školskej rady- 3 fázové akreditované vzdelávanie, SLOVAK and UNESCO representations partnership for addressing xenophobia through education- školenie, Základné školenie žiackych školských rád stredných škôl, Môj talent, nadanie a jeho cesta- netradičná konferencia telemostom, Tvorba propagačných materiálov o Slovenskom predsedníctve v Rade EÚ jazykom mladých, Škola mladých lídrov- sériové stretnutia s osobnosťami, Štruktúrovaný dialóg- nahryzni, rieš a jednaj – 20 diskusných stretnutí mladých ľudí a dôležitých dospelých, Kampaň významu Slovenského predsedníctva v rade EÚ medzi mládežou, Regionálna správa o stave mládeže v Žilinskom kraji, RMŽK a úrad ŽŠK na jednej ceste k mladým - rokovania s vedením Žilinského samosprávneho kraja o možnostiach spolupráce, Infolisty zo života mládeže v kraji, Verejná zbierka: Zo srdca onko deťom, Diskusné stretnutia k štruktúrovaného dialógu na miestne úrovni- 8 workshopov, Mladý človek facilituje dialógy s rovesníkmi a dôležitými dospelými v mestách o zmenách a zblížovaní názorov mladých ľudí- 2 školenia, Na ceste ľudskosti- vianočná konferencia mládeže, 18. Valné zhromaždenie Rady mládeže Žilinského kraja, Ľudia ľuďmi sú?- prieskum, Keď ľudskosť žije- publikácia .

Vydala: Rada mládeže Žilinského kraja

Rok vydania: 2017

Tlač: Tlačiareň Kubík, s.r.o.

Grafická úprava: Mária Špenerová

Tento projekt bol podporený z dotácie Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR „Programy pre mládež 2014 – 2020“, ktorú administruje IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže.